

Ca je novega?

U fokusu vodovod Breg – Koromačno

S ekologijom nema šale!

Angažman kao mjerilo uspjeha

**Donacija za bolnicu za
kronične dječje bolesti u Bistri**

**Javna rasprava o novom
projektu za labinski rudnik**

Kod predsjednika na kavi

**I. prodajna izložba
“Stvarajmo zajedno” u Lepoglavi**

Ca je nov

besplatni list za lokalnu zajednicu

?

EKO DOSTAVA DO VOAŠIH VRATA

Polaznici "Male škole ribolova" i članovi Društva športova na moru Koromačno dostavljaju "Ca je novega?" od vrata do vrata lokalnoj zajednici oko Koromačna.

Dragi čitatelji,

Koristim ovu priliku da Vam poželim puno sreće i zdravlja u Novoj 2007. godini. Nadam se da ste se preko ovih praznika odmorili i "napunili baterije" za nove radne pobjede!

U ovom broju "Ca je novega?" moći ćete pročitati ponešto o razvojnim planovima Općine Raše i o tome kako djeca i mladi ekologiju shvaćaju veoma ozbiljno, čak i kad je riječ o igri.

Ove su nam godine domaćini sastanka, na kojima evaluiramo sponzorske projekte, bili članovi Udruge Nemesis iz Škrljeva. Kako su oni to doživjeli možete pročitati iz njihovih pera.

A da lokalni Caritas ne treba djelovati samo lokalno uporno dokazuje teta Đurđa, koja je prošle godine u Koromačnu sakupljala donacije za Knin, a ove godine za dječju bolnicu u Bistri.

Hoće li Labin u nekom drugom kontekstu reaktivirati svoje rudničke jame, što o tome misle Labinjani i koje se sve koristi mogu izvući iz zapuštenog rudnika možete pročitati na stranicama 14 i 15.

A ove smo godine zajedno s Osnovnom školom Ante Starčevića u Lepoglavi po prvi puta organizirali prodajnu izložbu Stvarajmo zajedno. U istoj je akciji u Labinu sakupljeno preko 6 tisuća kuna za potrebe škola.

Koje su aktualnosti u Raši, Bistri, Zaboku i Lepoglavi, zašto su se pjesnici okupili u Koromačnu, te kako se priprema Zubatac na lešo – možete pročitati samo u našem i Vašem "Ca je novega?"

I da ne zaboravim, i ove godine objavljujemo natječaj za sponzorstva. Zato glave na muke i olovke u ruke te prijavite čim više dobrih projekata kojima ćemo graditi temelje za buduće generacije.

Uživajte u čitanju,

Vaš Holcim
Julija Škoro

Ca je novega?

tromjesečne novine za lokalnu zajednicu

Nakladnik:

Holcim (Hrvatska) d.o.o.

Koromačno bb
52222 Koromačno

Glavna urednica:
Julija Škoro

Uređuje:
Moreno Bartolić

tel: 052 876 236
fax: 052 876 240

e-mail:
odrzivi-razvoj-hrv@holcim.com
www.holcim.hr

Grafička priprema:
Borovac i Bence d.o.o.

Ova je publikacija
tiskana na recikliranom
papiru.

Ca je novega? pripremamo za Vas – javite nam
o čemu biste željeli čitati!

sadržaj

Razgovor	
U fokusu vodovod Breg – Koromačno	3
Holcim	
Građanski sat "Ca je novega?"	4
Reportaža	
S ekologijom nema šale!	6
Reportaža	
Angažman kao mjerilo uspjeha	8
Reportaža	
Molitve tete Đurđe	12
Reportaža	
Pjesnička večer u Koromačnu	13
Aktivnosti	
Labinu treba agencija za zaštitu i valorizaciju rudarske baštine	14
Reportaža	
Kod predsjednika na kavi	16
Projekti	
Rampa za Lauru	17
Projekti	
Uz ples se putuje, ali i upoznaje vlastita tradicija	18
Projekti	
Svjećnjaci, privjesci, božićne čestitke i nakit	19
Reportaža	
Prikupljeno šest tisuća kuna	20
Općina Raša	
Aktualnosti	22
Ribe i recepti	
Zubatac, car od riba!	24

S Josipom Knapićem, načelnikom općine Raša, o infrastrukturnim planovima

U fokusu vodovod Breg – Koromačno

Rekonstrukcija polovice, od ukupno 12 kilometara duge, vodovodne mreže Breg – Koromačno, najvažniji je infrastrukturni zahvat koji Općina Raša na tom području planira u ovoj godini, doznajemo u razgovoru s načelnikom Josipom Knapićem. Taj će projekt, koji bi, napokon, trebao jamčiti opskrbu kvalitetnjom vodom uz Općinu, tvrdi načelnik, sufinancirati i Županija te Holcim.

Od važnijih stavki za lokalno stanovništvo, uvrštenih u ovogodišnji proračun, Knapić izdvaja i uređenje naselja Koromačno.

▼ U izradi je projektna dokumentacija, za što smo predviđeli 200 tisuća kuna. Neophodno je riješiti nesmetan promet kroz to mjesto, primjerice, srediti ulaz, ali i izlaz "kod škole", koji je sada vrlo riskantan zbog tamošnje industrije, odnosno kamiona. Samo će uređenje ulica i parkirališta u Koromačnu stajati 500 tisuća kuna. Predstoji nam i dovršetak Društvenog doma. U ovoj ćemo godini regulirati i uređenje fasada stambenih zgrada, preko poduzeća Labinstan, kaže Knapić.

Istiće i uređenje, odnosno osvjetljivanje križanja za Tunaricu koje bi, kaže on, trebalo naznačiti gostima da ulaze u turističku destinaciju. Javna rasvjeta postavit će se u Brovinju, kao i na potезу Viškovići – Škvaransko, što će stajati oko 100 tisuća kuna. Financirat će se i pretvaranje nogometnog igrališta u Viškovićima u sportsko-rekreacijski kompleks. U tom će mjestu Općina sufinancirati i pročistač otpadnih voda, koji trenutno ne funkcioniра, sa 70 tisuća kuna.

▼ Moramo zaštititi arhitekturu Skitače, za koju su planinari već puno napravili; ne dozvoliti da se "slobodno gradi", već osigurati da izraste u pravu turističku oazu, naravno, s primjerenim sadržajima. Pomoći će tu i udruge iz Koromačna te Brovinja. Jer, zašto se turisti s mora ne bi "digli" u to posebno mjesto? I zašto ondje, umjesto 4, ne bi obitavalo 40 stanovnika? Osigurat ćemo, vjerujem, uvjete za to i kroz Prostorni plan, dodat će Knapić.

Upravo će donošenje ovog dokumenta, koji na javnu raspravu "izlazi" sredinom veljače, umnogome diktirati razvoj Općine Raša.

▼ Prerano je za spominjati neke veće projekte koje pripremamo, pogotovo one vezane uz Raški zaljev, da ne bih kasnije, izjalove li se, opet bio prozivan. No, u svakom slučaju, vjerujem da će Holcim prepoznati naše zamisli i više dati na kvaliteti života u ovome kraju, ne bi li još približio svoju tvornicu lokalnom stanovništvu, zaključuje prvi čovjek raške općine.

Jer, zašto se turisti s mora ne bi "digli" u to posebno mjesto? I zašto ondje, umjesto 4, ne bi obitavalo 40 stanovnika?

Ususret novim izazovima

Građanski sat “Ca je novega?”

Znate ono: gledajući kroz prozor vagona, da li znamo da se krećemo mi – ili vlak do nas...

Još ujvek mi u ušima odzvanja atmosfera pret-hodnog sata – živo i temperamentno! Neka tako i opet bude!

Jednom sam napisao: ne mogu prihvatići da mi negativni pokazatelji određuju granice ponašanja i življenja. Uvijek ću uzeti pozitivne primjere i nastojati ih učiniti održivim. To je ono što me pokreće, kako u privatnom, tako i u poslovnom svijetu.

krećemo mi – ili vlak do nas...) Jasno je, moramo se usmjeriti na čvrste pokazatelje koje možemo smjestiti u prostor i vrijeme, te se prema njima ravnati.

Jedan od takvih čvrstih pokazatelja je i – Građanski sat (u jednim lokalnim novinama nazvali su ga: Mjesni odbor Holcim. Neka.). Rastući zajedno sa svima nama, ulazi u svoju četvrtu godinu. Ako se pokaže interes, dobit će možda i brata blizanca. U Očuri.

Pa da vidimo, što se dogodilo od proteklog Građanskog sata? Što se dogodilo u mom životu? Jesam li bolji – ili lošiji – od tada?

Iskreno – jesam! Aha... Jesam – što? Neka ovo bude zadaća za Vas – nadopunite po svom sudu, onako kako Vi mislite da je istina... Ali, probajte na isti način vrednovati i sebe sâme... Nije lako, zar ne?

Na našem slijedećem druženju u Koromačnu, također ćemo se osvrnuti unazad. Zajedno s našim uvijek dragim gostom, načelnikom Općine Raša, gospodinom Pinom Knapićem. Osvrnuti se na ono što bi trebalo odraditi. Tražili ste odgovore u nekim rokovima, red je da isti budu i poštovani! Stoga, da vidimo što je s rješavanjem problema u prometu, javnom rasvjjetom, obnovom pročelja kuća i općenito uređenja naselja, bukom, ostalim okolišnim pitanjima, nastavku uređenja društvenog doma....

Stoga, s osobitim zadovoljstvom pozivam Vas na druženje koje nazivamo Građanskim satom, jer jednog nas dana netko može zapitati da li je bolje ili lošije.... I što smo učinili da tako bude... ili ne bude....

A ukoliko imate neka pitanja na koja biste htjeli odmah odgovore – javite mi! Pobrinut ću se da odgovore i dobijete. Moje podatke, nadam se, već znate, ali ovdje su ponovno. Za svaki slučaj.

Sva pitanja za Građanski sat možete postaviti i unaprijed pismeno na našu adresu, ili donijeti na portu. Možete ih postaviti i direktno meni na broj 098 320 143.

PS. Na zamolbu Vaših sugrađana koji radnim danom ne mogu doći, pomaknuli smo ovaj Građanski sat na subotu. Jer Građanski sat nije tu radi mene. Ili Holcima. Holcim je na Građanskom satu radi Vas. Jer nam je stalo čuti Vaše mišljenje. I na tome Vam veliko hvala!

Gradimo temelje za buduće generacije

Mi u Holcimu motivirani smo da sudjelujemo u procesu održivog razvoja, i zbog toga svakodnevno donosimo poslovne odluke koje doprinose poboljšanju kvalitete života u zajednicama u kojima radimo i živimo.

Zato i ove godine pozivamo sve neprofitne organizacije, udruge i škole da nam pošalju svoje idejne projekte na temu:

- **Zaštita okoliša**
- **Edukacija djece**
- **Poboljšanje kvalitete života lokalnih zajednica**
- **Održiva gradnja**

Dodatne informacije o natječaju za sponzorstvo i predložak za prijavu možete pronaći na www.holcim.hr ili na 098 33 41 33 (g. Moreno Bartolić).

Holcim (Hrvatska) d.o.o.
odrzivi-razvoj-hrv@holcim.com
www.holcim.hr

cement ■ beton ■ agregat

Čarobno stvaralaštvo svijeta mašte

S ekologijom nema šale!

Gлина, дрвени отпад, сухо лишће, камени обlutci, маховина и низ природног материјала, омогућили су креације vrijedne divljenja.

Eko radionice u organizaciji 12. Sajma knjige u Puli, pod pokroviteljstvom Holcima i izdavačke kuće Profil svojom zanimljivošću zainteresirale su najmlađe posjetitelje sajma, tako da se tražilo mjesto više za sudjelovanje u eko kreativnim radionicama. Osnovnoškolski program obrazovanja dopunjeno je posjetom djece sajmu knjige, na način da su oživjele ekološke misli i vrijednosti na nekoliko načina: likovnom radionicom, literarnim radionicom i dramskom radionicom, što je prvi slučaj u Hrvatskoj, gdje se takva radionica realizirala s djecom osnovnoškolske dobi. Jutarnji i popodnevni ter-

mini omogućili su djeci prvih i četvrtih razreda osnovnih škola u Puli, sudjelovanje u čarobnom stvaralaštvu svijeta mašte i humora. Likovna radionica predstavila je zaštitu biljaka i osviješćivanje ekološke misli na način da se igrom sistematski približi ono najbitnije i temeljno prihvaćanje postavki ekologije, a to je, da procesi u prirodi nisu slučajni, te da je planet itekako živ, te da smo svi mi u suživotu isprepleteni s njim. A kako svaki život ima svoj početak, potrebno je i participiranje djece na način da shvativši cijelokupnost i kompleksnost eko sistema sudjejuju u njemu. Predavan način igre razvrstavanja otpada i korištenja prirodnih materijala omogućila je djeci da vlastitim kreacijama i osviješćivanjem kroz raspravu, zauzmu stav vlastitog viđenja eko sistema i života flore na zemlji. Na temu osmisli i napravi vlastitu biljku, djeca su personizirala motive koji su jednaki čaroliji prirodnog stvaranja, od kojih zastaje dah. Gлина, дрвени отпад, сухо лишће, камени обlutci, маховина и низ природног материјала, омогућили су креације vrijedne divljenja. A popodnevni termin radi-

onica zablistao je u dvije podijeljene radionice: literarna inačica strip-a, na temu ekoloških promjena, gdje se isprepliće humor, triler i drugi književni žanrovi, koji kroz svoj napeti sadržaj opisuju vječnu borbu između dobra i zla. Kako ne bi ostalo samo na koncepciji literarnih radova, potkrao se crtež u priču koja na kraju zauzima formu strip-a. Dramska radionica je iznenađenje 12. Sajma knjige u Puli, stoga što je dramska radionica koncipirana kao radio dra-

ma za početnike. Pravo je čudo audio percepcija poezije i dijaloga na temu "poetija je pitanje srca", gdje radionica jedva da stigne ugostiti sve željne posjećivanja i sudjelovanja u njoj samoj, i gdje se produkcija i sadržaj radionice sutradan imitira kao prilog "priče šarene s police malene", u kojem je mozaično prikazan svijet maštete i snaga pisanih slova i poezije, koja je sa svog mjestra na papiru pronašla uho slušatelja, slučaj-

nog prolaznika sajma knjige ili slušatelja radia. Humor, zabava i igra obilježile su ovaj sajam knjige, koji se pokazao izvrsnim igralištem i laboratorijem za stvaralaštvo i kreativnost, a za stvarnost i problematiku ekološkog sistema – nema šale.

Evaluacijski sastanak u Škrljevu

Angažman kao mjerilo uspjeha

“Ulažemo u ono što vjerujemo, a vjerujemo da je ono što Vi radite prava stvar”

Svake godine održava se evaluacijski sastanak kako bi se uz druženje i ugodnu atmosferu predstavnici Holcima i korisnici sponzorstva međusobno bolje upoznali s provedenim projektima i osvrnuli na probleme na koje su nailazili. Ovaj sastanak bio je sastanak na ko-

Alina Jurjević, CNS Centar za neohumanističke studije – Karlovac i Helena Traub, Domachi – udruga za kreativni razvoj – Kar

jem su udruge govorile što su uspijele i koliko su uspijele učiniti u pretekloj godini. Tako smo se ovaj put našli na Škrljevu, malom primorskom naselju, koje se nalazi iznad grada Bakra. Domaćin smo ove godine bili mi – Udruga Nemesis, te smo za ovu priliku uredili veliku dvoranu Doma kulture na Škrljevu (to je zapravo bio posebni “podvig”, jer se u vrijeme našeg sastanka Dom zapravo nalazio u rekonstrukciji). Da je velika dvorana zaista bila potrebna, svjedoči činjenica da je sastanku prisustvovalo pedesetak osoba iz cijele lijepe naše, uz goste i posjetitelje. Kako nekoga ne bi slučajno izostavili, nećemo spominjati svakog korisnika ponaosob, već ćemo spomenuti ustanove iz kojih djeluju, a to su uz domaćina bili – CNS – Centar za neohumanističke studije (Karlovac), Domachi – udruga za kreativni razvoj (Karlovac), Udruga mladih Utopija (Karlovac), Društvo za športove na moru (Koromačno), Dječji vrtić Pjerine Verbanac (Labin), DOOR društvo za oblikovanje održivog razvoja (Zagreb), Gradsко društvo Crvenog križa (Labin), Platforma 9,81 – udruga za istraživanje i akcije u arhitekturi (Zagreb), Srednja škola Mate Blažine (Labin), Udruga Labin – Zdravi grad (Labin), Liburna – udruga za uzgoj i zaštitu

Branimir Živković, Udruga Nemesis – Škrljevo

magaraca (Labin), Kazališna radionica Malik (Rijeka), Udruga za promicanje inkluzije (Zagreb), Pokret prijatelja prirode Lijepa naša (Lepoglava), Čipkarsko društvo Danica Bresler (Lepoglava), Turistička zajednica grada Lepoglave, Zajednica športskih udruga grada Lepoglave te Limena glazba Lepoglava.

Sastanku su prisustvovali još i predstavnici lokalne zajednice, nekoliko lokalnih udruga, predstavnici nekoliko tvrtki, te predstavnici gradskih vlasti grada Bakra.

Kako bi atmosfera bila ugodnija, pobrinuli smo se da za svakog uzvanika napravimo i simpatičnu “štipaljku” koja je otkrivala tko smo i od kuda

Evaluacijski sastanak

dolazimo. Tako smo nakon kratkog druženja započeli naš sastanak.

Žarko Horvat, direktor industrijske ekologije u Holcimu, u uvodnoj riječi je naglasio potrebu Holcima da kroz održivi razvoj i društvenu odgovornost djeluje na razvoj civilnog društva. "Ulažemo u ono što vjerujemo, a vjerujemo da je ono što Vi radite prava stvar".

Prvi je krenuo s izlaganjem Branimir Živković, jedan od voditelja programa Udruge Nemesis,

Holcim je tako ove godine podržao široki spektar djelatnosti najrazličitijih udruga: realizaciju kolonije keramičara za osobe s posebnim potrebama, zabavnu školu nogometa, edukaciju roditelja u projektu Uspješno roditeljstvo, nabavu puhačih instrumenata za limenu glazbu, kreveta protiv dekubitusa za nepokretne osobe, promidžbu i organizaciju međunarodnog festivala čipke te promociju čipke kao izvornog hrvatskog proizvoda, promicanje korištenja obnovljive

Evaluacijski sastanak

koji je ukratko je predstavio i rad udruge, a posebno radove Video sekcijske čije je pokretanje omogućio upravo Holcim. Tako su još jednom predstavljeni spot za promidžbu sporta "Ja mogu!" te epizode iz dokumentarnog serijala o znamenitostima bakarskog kraja.

Poslijevuvodne riječi predstavnici svih udruga su predstavljali svoje projekte. Jedna od značajnih karakteristika ovog sastanka bilo je očito zadovoljstvo svih sudionika, koji su svaku priliku iskoristili da bi zahvalili Holcimu što im je pružio potporu u provođenju projekta.

DOOR društvo za oblikovanje održivog razvoja - Zagreb

Denis Kirinčić, Kazališna radionica Malik – Rijeka

Gradsko društvo Crvenog križa – Labin

energije, oslikavanje dječje bolnice za osmijeh djeteta, kreativne radionice djece, internet radia kao novog medija za nove ljude, podizanje arbo-returna mediteranskog bilja, posjeti i edukaciju djece o izvorima vode, projekt zaštite istarskog magarca, šumske vile, revitalizacije Podzemnog grada, kazalište na specifičnoj lokaciji i brojne druge projekte.

Pri kraju sastanka gospodin Horvat sumirao je svoje misli u nekoliko rečenica vrlo poticajnih za same udruge. Dao im je do znanja kako smo svjedoci da nije sve onako kako bismo voljeli, međutim upravo su udruge one koje mogu prisiti-

Dalibor Juras, Udruga mladih Utopija – Karlovac

Irena Crvak, Srednja škola Mate Blažine
- Labin

Mirko Varović, Turistička zajednica grada
Lepoglave

Željko Huten, Limena glazba - Lepoglava

Ljiljana Krušelj, Dječji vrtić Pjerina Verbanac - Labin

liti društvo da funkcioniра, njihov trud pokazuje da je moguće svijet na drukčiji način ustrojiti. Također, izrazio je svoje zadovoljstvo u suradnji s udrugama i činjenicu što udruge one vrijednosti za koje i Holcim misli da su prave vrijednosti prenose dalje. Istaknuo je i važnost "partnera sa strane", odnosno pozitivan trend udruga koje pokušavaju naći podupiratelje svojih projekata koji možda i nisu finansijski ali im osiguravaju medijsku popraćenost koja daje njihovom projektu određenu težinu i vidljivu ozbiljnost. S druge strane, pohvalio je spremnost udruga da

Platforma 9,81 - udruga za istraživanje i akcije u arhitekturi

otvoreno pričaju o teškoćama s kojima se susreću i uputio ih je u činjenicu da njihove poteškoće koje imaju, njih i njihove organizacije čine sve jačim, i omogućavaju im da kvalitetnije obavljaju svoj posao, a one koji im omogućavaju te poteškoće čine slabijim. Citirao je i poznatog pjesnika A.B.Šimića: "Čovječe, pazi da ne ideš malen ispod zvijezda" te interpretirao poznatu misao u smislu truda i onoga što će ostati iza nas kad, danas sutra, odemo u vječna lovišta. Hoće li ostati spoznaja da smo učinili najviše što smo mogli ili će ljudi o nama pričati ono što mi ne bismo htjeli čuti?

Na kraju sastanka prisutnima se obratila i predsjednica udruge domaćina Sandra Polić Živković, koja je kao prvo zahvalila Holcimu, što ih je odbrao kao udrugu koja je organizirala ovakvu manifestaciju i istaknula svoj ponos, ali i nadu u opravdanje očekivanja. Također, pozdravila je ovakav način djelovanja i istaknula posebnu vrijednost koju Holcim pruža ovakvim načinom komunikacije sa korisnicima, jer upravo ovaj sastanak pruža model koji naše društvo tek treba prihvati. Ovakvim načinom komunikacije, ističe, izlazi na vidjelo sve, i dobro i loše, korisnici imaju priliku osim svojih uspjeha objasniti i probleme koji su se ispriječili na putu provedbe programa. Iskustva prenesena ovim načinom dragocjena su ostavština ovakvih druženja. Također, i udruge među sobom imaju priliku za

Pokret prijatelja prirode Ljepa naša - ogranak Lepoglava

konkretniju suradnju i razmjenu dragocjenih informacija.

I za kraj poručila je svima da malo može biti puno. Treba koristiti raspoloživo. Bez obzira na potreškoće u svom radu neka ne odustaju od svojih aktivnosti i ciljeva, jer iako nisu udarna vijest na dnevniku, čine civilno društvo i zasigurno poboljšavaju kvalitetu života mnogih ljudi u svojoj zajednici.

Stjepan Ficko, Zajednica športskih udruga grada Lepoglave

Udruga za promicanje inkluzije - Zagreb

Žarko Horvat, Holcim i Sandra Polić Živković,
Udruga Nemesis - Škrljevo

Na kraju sastanka, nakon što su svi korisnici predstavili svoj rad, predstavnici Holcima su istaknuli svoje zadovoljstvo provedbom sponzoriranih projekata, ali i to da se uspješnost projekta ne mjeri samo ispunjenjem zadanih ciljeva, već je najbitniji angažman i volja kojom korisnici pokušavaju utjecati na njihovu zajednicu. "Ta vaša energija šalje poruku i jača je od ikakve reklame", zaključuje Žarko Horvat

"Kad idete s prijateljem, idite paralelno i dijelit ćete istu sudbinu" Ivan Perko, Liburna udruga za uzgoj i zaštitu magaraca – Raša

"Udruge su one koje mogu prisiliti društvo da funkcioniра, njihov trud pokazuje da je moguće svijet na drukčiji način ustrojiti."

Ivan Perko, Liburna udruga za uzgoj i zaštitu magaraca – Raša

Donacija za bolnicu za kronične dječje bolesti u Bistri

Molitve tete Đurđe

*... nisu to bila djeca koju
susrećete na ulici, to su
bila djeca anđeli.*

S pecijalna bolnica za kronične bolesti dječje dobi Gornja Bistra smještena je u dvoruču grofa Oršića, te iako je napravljena prenamjena, dvorac nije izgubio na svojoj posebnosti. Ovalna središnja dvorana, koja je bila namijenjena za ples danas ustupa mjesto za nešto mnogo plemenitije. Autom prije mene stigli su teta Đurđa i vozač Ivica, članovi Caritasa, Župe Svetog Lovre iz Svetog Lovreča Labinskog. Sa sobom su donijeli pakete koje su mnoga djeca i njihovi roditelji iz lokalne zajednice Koromačna brižljivo i sa mnogo ljubavi donirali Župnom Caritasu. No, nešto mnogo važnije donijeli su u sebi. Zapravo ne znam postoje li riječi koje bi taj dar mogle opisati. Bilo je to nešto snažno, toplo, ispunjeno osjećajem poniznosti, kao da ste se došli pokloniti nekom tko će promijeniti svijet. Za njihov dolazak nije znao nitko, oni su bili tihi prolaznici. Zbunjeno nas je dočekala glavna sestra, međutim ubrzo se snašla. Spremno je zaključila kako joj ništa nije teško, te da je nakon mnogo godina rada postala inventar dvorca, međutim ja bih je nazvala čuvarem blaga koji se ondje nalazi. Odvela nas je na kat više i uvela nas u sobe u kojima se ono čuva. To dobro čuvano blago su bila djeca, ali ne, nisu to bila djeca koju susrećete na ulici, to su bila djeca anđeli. Njihove oči su pričale priču, a, njihove ruke su pozdravljale one koji su dolazili. Jer sam dolazak je za njih bio najveći dar. Teta Đurđa je nakon obilaska bila zadovoljna, njezina misija je uspjela. Sam posjet je bio vrlo zanimljiv, sa jedne strane je dvorac Oršić koji posjeduje miris i trage prošlosti, a sa druge strane u njemu obitavaju oni koji ne znaju što je to prošlost, već sama sreća sadašnjosti. Malo kasnije u razgovoru

sa sestrom i čistačicom (koja je napravila kavu snova) teta Đurđa je spomenula kako joj je otislo u naviku da gdje god osjeti solidarnost ljudi, ona moli. Moli sve one koji imaju i mogu – da poklone. Pa neka kaže netko da ove usne, usne tete Đurđe nisu svetije od usana koje mole baš svaki dan, jer ona moli za mnoge koji to ne mogu. Ovo je jedan divan odnos između svijeta u dvoruču i onog izvan njega, samo što postoji jedna bitna razlika. Ta djeca bi vas pustila u svoj svijet kad kod to poželite, ali nekako svijet izvan dvoruča nije dovoljno emotivno prilagođen za njih. Zato postoji teta Đurđa, zato postoje i svi oni nevidljivi sudionici da ta dva svijeta spajaju posredstvom onih koji to mogu i žele. Jednom riječju to je onaj biser u životu radi kojeg mogu svi reći: Da, ja sam bogat!

Blagdan Sv. Barbare okupio pjesnike

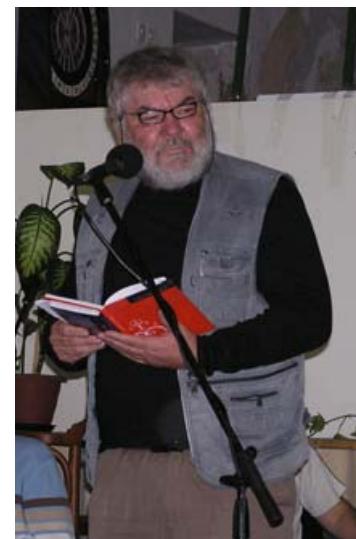
Pjesnička večer u Koromačnu

Da se Labinjani i Rašani mogu jako dobro slagati s "onima preko zaljeva" potvrdila je pjesnička večer organizirana 28. listopada u Društvenom domu u Koromačnu povodom blagdana Sv. Barbare. Kao na tragu djela Mate Balote, koji je vrlo pozitivno pisao o različitostima između Labinjana i Vlaha, pjesnici iz okoline Raklja, Žminja i Barbana te domaćini, ali i gosti iz Varaždina, kazivanjem pjesama pokazali su da ih vesele i rastužuju iste ljudske radosti i problemi. Ako bi cijenili po duljini pljesaka, pobjednica bi bila Roberta Razzi iz Rapca, koja je za svoje erotskim motivima prožete stihove dobila najglasniji i najdulji pljesak. Za kratkoču nagradu bi sigurno dobio labinjan Masimo Vladić, a za ekspresiju Valent Vihtelič. Za prvo mjesto u iskrenosti sve bi ostale pjesnikinje, primje-

rice Ivanka Arefijev, Marija Sošić, Marija Maretić, Mirela Vidak, Suzana Mušković ili Malvina Mileta ozbiljno konkurirale. Morin Kudić sa svojim pripravkom ljubavi mogla bi se kandidirati za najbolji recept, a Angelo Valle – Jano za najnostalgičniji uradak. Svi su te večeri, koja je u bivše kino privukla najmanje stotinjak ljudi, zasluzili barem jednu nagradu, ali sigurno je svima najveća bila zadovoljstvo u druženju. To je prepoznaла i publika, koja je pljeskom nagrađivala svaku pjesmu ili voditeljsku upadnicu Sandra Goba. Osim na kajkavici, koju je promovirao Adriano Šćulac, podsjetivši se ujedno na brojne koncerne koje je kao mladić posjetio u bivšem kinu, kazivala se i poezija na kajkavici. Za nju su se "pobrinuli" varaždinac Tomislav Ribić i Puljanka porijeklom iz Varaždina Iva Vučerić. Mario Blečić, nekadašnji načelnik Sv. Nedelje pročitao je nekoliko svojih pjesama bez naslova, a Vladimir Gagliardi iz Pule svojom se lirikom uspješno nadovezao na kazivanje Roberte Razzi, rekavši da će se nakon "zagrijavanja" pokušati ohladiti uz svoju pjesmu "Bura". Prisutne su pozdravili i raški načelnik Josip Knapić te njegov barbanski kolega Denis Kontošić, a svim su pjesnicima podijeljeni rječnici labinske cakavice "Gonan po nase" Marijana Milevoja. Knapiću su pak pjesnici poklonili "Tijesnu zemlju", klasik Mate Balote. Družilo se uz pjesničku tortu u obliku knjige i kanapee, kao i svirku na mehu Đordana Kosa. Bio je to prvi, no sigurno ne i posljednji put, da se zaštitnica općine Raša Sv. Barbara obilježava uz pjesničku večer u Koromačnu.

... kazivanjem pjesama pokazali su da ih vesele i rastužuju iste ljudske radosti i problemi.

Javna rasprava o novom projektu za labinski rudnik

Labinu treba agencija za zaštitu i valorizaciju rudarske baštine

U prostoru bivšeg rudnika moguće je postupno urediti dovoljno turističkih lokacija koje bi se povezale vlakom.

Početkom prosinca u labinskoj gradskoj vijećnici održana je javna rasprava o Novom projektu za labinski rudnik koju su organizirali Grad Labin i zagrebački Institut za istraživanja u arhitekturi Platforma 9,81. Glavni zaključak sa javne rasprave o projektu "Labin podzemni grad", kojom prilikom je postignut gotovo konsenzus, je da bi trebalo formirati agenciju

labinski šoht

kao tijelo sastavljeno od stručnjaka koje će u nekoliko etapa u trajanju i do 20-tak godina labinsku napuštenu "jamu" pretvoriti u turističku, socijalnu, edukacijsku odnosno kulturološku atrakciju. Holcim finansijski podržava ovaj projekt, pa je u raspravi sudjelovao i Holcimov direktor industrijske ekologije, Žarko Horvat. Njegova je procjena da građani zaziru od megalomanskih projekata, ali da među njima postoji pozitivna energija te da je u prostoru bivšeg rudnika moguće postupno urediti dovoljno turističkih lokacija koje bi se povezale vlakom. Labinu je potreb-

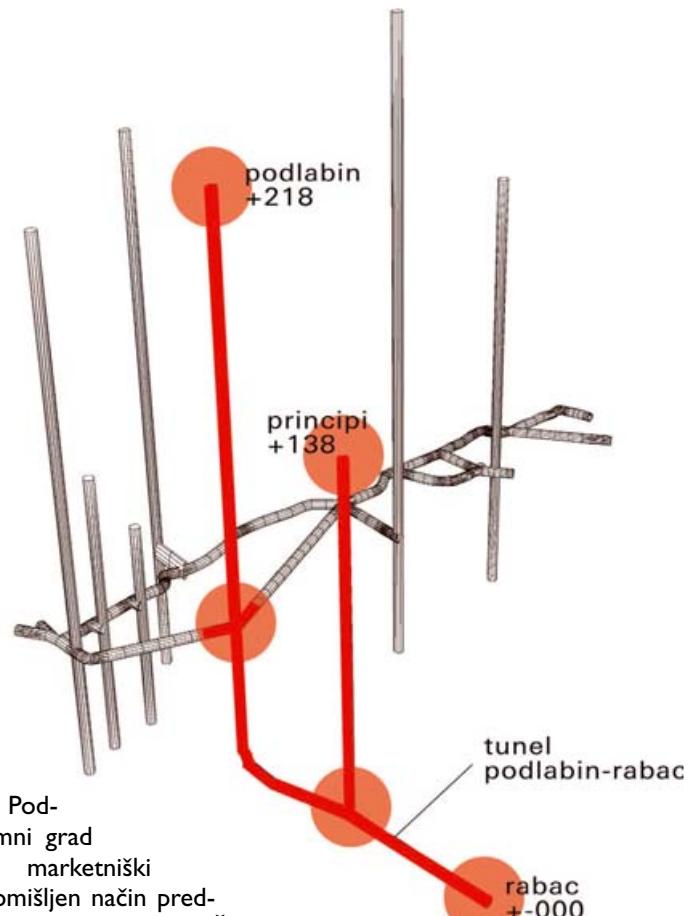
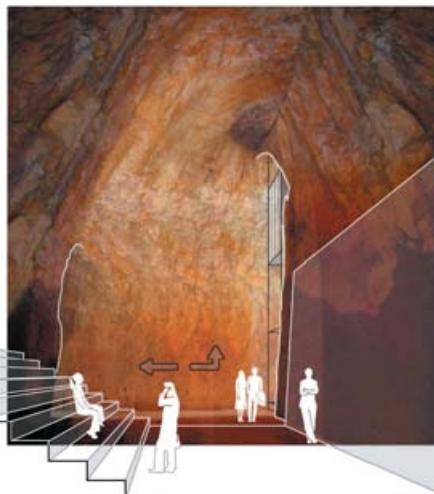
na turistička agencija ili neko slično radno tijelo koje će raditi na zaštiti i turističkoj valorizaciji rudarske baštine te malim, ali sigurnim koracima dovesti do ostvarenja ideje Podzemnog grada. Ivan Stanić smatra da je jedini pravi put bivši rudnik pretvoriti u kulturni centar što i svjetska praksa pokazuje. Nevina Miškulin je napomenula da se sljedeće godine gradska knjižnica seli u Lamparnu ta da je možda to taj dugo očekivani korak u revitalizaciji kompleksa bivšeg IUR-a. No, Stanić je naglasio da u ovom slučaju postoji problem: muzej rудarstva se ne može otvoriti

voditelj projekta
Damir Blažević,
Platforma 9,81

jer ništa od infrastrukture bivšeg rudnika nije ostalo. Mladen Bajramović iz Raše je izazvao znatno zanimanje posve suprotnom izjavom: sačuvan je dobar dio rudničke infrastrukture - lift, izvozni stroj, vagoneti, tračnice i drugo, ali u raškom rudniku. Zato je Raša najpogodnije mjesto za prvi korak prema Podzemnom gradu. Vedran Kos, kustos labinskog muzeja, založio se za hitne mjere radi očuvanja šohta, simbola rudarenja, koji je ozbiljno načet zubom vremena. Nastojalo se što realnije procijeniti broj mogućih posjetitelja Podzemnog grada i došlo se do brojke od najviše 200 tisuća turista godišnje. Na isti način se raspravljalo o mogućim izvorima financiranja.

Tulio Demetlika predsjednik Gospodarsko-socijalnog vijeća u Istarskoj županiji i Žarko Horvat, Holcimov direktor industrijske ekologije

Kako je istaknuo Tulio Demetlika, bivši gradonačelnik, sadašnji član županijskog poglavarstva zadužen za gospodarstvo, Grad Labin ne može sam naći potrebnih 10 milijuna eura. Dean Zahtila, predsjednik Labin Art Expressa i idejni začetnik projekta, drži da je novac najmanji problem ako

Bruno Hrvatin, gradonačelnik Labina

Vesna Ćira-Knapić, Gradska poglavarstvo i
Dean Zahtila, Labin Art Express

Mirna Karzen, Urban Institut

Obilježen međunarodni dan osoba s invaliditetom

Rampa za Lauru

Dva je dana u Labinu trajalo ovogodišnje obilježavanje 3. prosinca, Međunarodnoga dana osoba s invaliditetom. Prigodna događanja održala su se u organizaciji Projekta Labin – Zdravi grad i labinske Udruge osoba s invaliditetom. Sve je počelo formalnim "otvaranjem" rampe koja je početkom ove školske godine izgrađena pred ulazom u zgradu Osnovne škole Matije Vlačića u Labinu. Njome se koristi sedmogodišnja Laura Govedić, članica labinske Udruge osoba s invaliditetom, koja u kolima uz malu pomoć svojih prijatelja i vršnjaka bez problema sada ulazi i izlazi iz školske zgrade. U to su se mogli uvjeriti svi oni koji su se u vrijeme predstavljanja rampe našli pred školom. Laurine kolege iz razreda, zajedno s razrednicom Slavicom Rajko, pridružili su se Lauri i njenoj mami Barbari Kos Govedić u poziranju pred foto kamerama. "Rampa je postavljena na inicijativu mjesne Udruge osoba s invaliditetom. Potrebna sredstva, odnosno 7.800 kuna, osigurao je Holcim. To je treći projekt koji smo realizirali u suradnji sa Zdravim gradom i Holcimom", izjavio je Denis Dundara, predsjednik spomenute udruge. Laura je inače pričljiva djevojčica, reći će mama Barbara, opravdavajući šutljivost svoje kćeri. No, Laurin izraz lica, vedar i nasmiješen, govorio je sve. Riječi su bile suvišne. Udruga osoba s invaliditetom s projektom rampe sudjelovala je na Holcimovu natječaju koji se raspisuje jedanput

godišnje, a kandidati su uglavnom neprofitne udruge. Sredstva su labinskom udruženju dodijeljena, kažu u Holcimu, sa zadovoljstvom: za poхvalu je to što je udruga pravovremeno zatražila postavljanje rampe, i to za samo jednog od svojih članova. Inicijativu je pohvalio i ravnatelj OŠ Matije Vlačića, Edi Juričić, koji je bio nazočan predstavljanju rampe. Obilježavanje 3. prosinca nastavilo se posjetom članova Gradskoga vijeća mladih iz dviju labinskih osnovnih škola, Matija Vlačić i Ivo Lola Ribar, polaznicima Centra Liče Faraguna i dnevnog boravka osoba s posebnim potrebama i starijima od 21 godine. Sljedećeg su dana članovi Udruge osoba s invaliditetom, s predstavnicima Grada Labina i labinske Policijske postaje, obišli gradska parkirališta, ne bi li utvrdili koliko se poštuju parkirna mjesta rezervirana za osobe s invaliditetom.

Laurin izraz lica, vedar i nasmiješen, govorio je sve. Riječi su bile suvišne.

U Sali u Koromačnu nastupili rumunjski folkloraši

Uz ples se putuje, ali i upoznaje vlastita tradicija

Voditeljica ansambla Ilona Lika pohvalila je domaćine, rekavši da se osjeća jako ugodno, gotovo domaće.

Folklorni ansambl Plaiuri muscelene Holcim, sastavljen od tridesetak mladih plesača, čiji roditelji rade u rumunjskom ogranku Holcima u gradu Campulung Muscel, priredio je početkom prosinca stanovnicima Koromačna ugodno iznenađenje. Podjela božićnih poklona u organizaciji Holcima bila je prilika za predstavljanje pjesama i plesova iz regije Argeș, pod vodstvom koreografa Dumitrua Tarba, te upoznavanje Koromačna. Prepuna dvorana zadovoljno je pljeskom pozdravila dramsku radio-nicu Era koja djeluje u sklopu Labin-zdravog grada, ali i mlade folkloraše iz Rumunjske, s kojima smo popričali o njihovim dojmovima. Voditeljica ansambla Ilona Lika pohvalila je domaćine, rekavši da se osjeća jako ugodno, gotovo domaće. "Djeca su jako zainteresirana za rad u društvu, tako da ih nije teško motivirati za nastupe. Svake godine gostujemo na 15 festivala, a nakon Koromačna idemo na festival u Novu Gradišku. U Poljskoj smo se upoznali s hrvatskim ansamblom iz tog grada i dogovorili niz nastupa na principu reciprocitet", rekla nam je Liku. Dok smo razgovarali s Ilonom, mladi plesači uzrasta osnovne škole, pripremali su se za nastup te presvlačili u nošnje. Stigavši u Salu, odmah su privukli znatižljive poglede, između ostalog i objektiv naše kamere. Pokazujući nam svoju nošnju, Adelina Fatu s velikim nam je žarom ispričala da je izrađena po starim tradicionalnim pravilima, te da je ponosna što ima prilike nastupati u vrijednoj, ručno izrađenoj nošnji. "Često smo putovali po svijetu, ali ovdje sam prvi put. Jako mi se ovdje sviđa, posebno zato jer su ljudi vrlo gostoljubivi", ispričala nam je svoje dojmove Adelina. Njen kolega iz ansambla Sandru Ionut oduševljen je plesom, sjeća ga se još od malena, ali voli i ono što ide uz to – putovanja. "Najdraže mi je kada dođemo u neku zemlju različitu od naše, pa upoznamo

nove ljude i običaje. Ovdje mi je jako lijepo", kaže Sandru. Evelyn Milea također voli putovati, ali kako joj se sviđa i kada oblači različite narodne nošnje. Naime, najširi sastav ansambla broji čak 80 članova, te predstavlja plesove iz više različi-

tih rumunjskih regija, pa tako uz upoznavanje stranih zemalja ide i udubljivanje u vlastitu tradiciju. Mješoviti ansambl folkloraša dosad je nastupao u gotovo cijeloj Europi te Iraku, Siriji i Egiptu, a nastupe često prati vesela trojka, doduše nešto zrelijih, no ipak ne manje poletnih svirača na violinici, harmonici i klavijaturama.

I. prodajna izložba dječjih radova "Stvarajmo zajedno" u Lepoglavi

Svjećnjaci, privjesci, božićne čestitke i nakit

Uz recitacije, glumu, ples i pjevanje djeca su se oprostila od još jednog polugodišta.

Učetvrtak 21. prosinca 2006. u OŠ Ante Starčevića u Lepoglavi po prvi puta održala se prodajna izložba Stvarajmo zajedno, na kojoj su djeca prodavala razne ukrase, koji su sami izradili od likovnog materijala kojeg su dobili na poklon za prvi dan škole, a koji su tematski vezani za novogodišnje blagdane. Tako su se među mnoštvom božićnih ukrasa našli i svjećnjaci, privjesci, božićne čestitke, a i također nakit koji su izradile djevojčice IV razreda. Ukrase su izradili od materijala koji smo odnijeli u OŠ Lepoglava povodom prvog dana škole. Bilo je mnogo posjetitelja koji su također mogli uživati i u Božićnoj predstavi koju su priredili svi razredi OŠ škole. Uz recitacije, glumu, ples i pjevanje djeca su se oprostila od još jednog polugodišta. Nakon završetka predstave posjetite-

lji su se uputili u kupnju izloženih radova, kojih je svakim trenom bilo sve manje, što je jako veselilo djecu, a što se i vidjelo na njihovim nasmješenim licima.

4. prodajna izložba dječjih radova "Stvarajmo zajedno" u Labinu

Prikupljeno šest tisuća kuna

Škola iz Koromačna nastojala je osvojiti simpatije predstavljajući se kao "najmanja škola na svijetu" kojoj se za štandom nalaze svi učenici – njih troje.

Osnovne škole Labinštine u suradnji s Holcimom 9. su prosinca u Opskrbnom centru na Vinežu već četvrtu godinu za redom priredile prodajnu izložbu dječjih radova "Stvarajmo zajedno". Za ostvarenje učeničkih želja ove je godine ostvaren prihod od 6.098 kuna. Holcim je na početku školske godine školama poklonio materijal potreban za rad, a u prosincu osigurao prostor za izložbu. Smisao akcije je naučiti raditi i zaraditi za svoje potrebe. Od ove godine to se ne odnosi samo

Osnovna škola Ivana G. Kovačića, Čepić

Osnovna škola Ivana Batelića, područna škola Koromačno

Osnovna škola Ivana Batelića, Raša

Osnovna škola Matje Vlačića, Labin

že kolače. Uprihodovali su 570 kuna, a matična škola tisuću kuna. I dok su njihovi aduti samo izgledali jestivi, pozornost na štandu Osnovne škole Ivan Goran Kovačić Čepić privlačili su ukrasi za bor koji su se, uvjetno rečeno, doista mogli konzumirati jer su bili izrađeni od različitih oblika obojane tjestenine. Čepljani su također zaradili tisuću kuna. Sjajna dosjetka učenika Osnovne škole "Vitomir Širola Pajo" bili su okićeni češeri koji podsjećaju na okićeni bor. Uz

Radionica Labin – Zdravi grad

to se ova škola isticala obojanim bočicama i čašama. Ostvarili su prihod od 738 kuna. Pozornost na štandu Osnovne škole Matije Vlačića Labin privlačili su ukrasi za bor izrađeni od tanke spiralne žice. Škola je zaradila 440 kuna. Polaznici Centra "Liće Fraguna" i pripadne Radionice osoba s posebnim potrebama najviše vole izrađivati ogrlice, pa je njihova ponuda obi-

Osnovna škola Vitomira Š. Pajo, Nedeščina

Osnovna škola Vladimira Nazora, Potpićan

lovala ovakvim ukrasima, a naišla je i na dobar odaziv kupaca jer je na oba štanda ostvareno po tisuću kuna prometa. Čestitke su se nudile na svim prodajnim mjestima i od njihove je prodaje ostvaren značajan dio prihoda, a one najzanimljivije stigle su iz likovne radionice Osnovne škole Vladimira Nazora Potpićan. Ova je škola u blagajnu spremila 350 kuna.

Bogatstvo ponude nedvojbeno je posljedica napora da se osmisli proizvod koji će se isticati u tržišnom nadmetanju.

Centar Liće Fraguna

Dabrovi u Bednji

BISTRA

Povodom 29. molitvenog susreta mladih "Taize", Bistrani su velikodušno primili u svoje domove oko 140 sudionika sa svih strana svijeta. Tih četiri dana zajedničkog druženja je bilo obilježeno zabavom i jutarnjim molitvama mladih kršćana u župnoj crkvi.

ZABOK

U Zaboku su započeli radovi na izgradnji vodovodne mreže u gospodarskoj zoni. Riječ je o mreži dužine 700 metara u ulici između Ter-mokema i Zagorskog metalca. Investitor izgradnje je Grad Zabok, a izvođač radova Zagorski vodovod. Završetak radova u vrijednosti od 200 tisuća kuna ovisi o vremenskim prilikama, koje su za sad povoljne. Osim na vodovodnoj mreži, u Grdencima i Lugu za-bočkom i dalje su tijeku radovi na izgradnji kanalizacije i nogostupa.

Ove godine je prekinuta tradicija na koju se na ulasku u Novu godinu u Zagorju rađaju djevojčice. Prvo novorođeno dijete u Krapinsko-zagorskoj županiji u 2007. godini je dječak Borna rođen u Općoj bolnici Zabok. Malog Bornu i njegovu majku, 24-godišnju Mirjanu Kraljić obiše su županica Krapinsko-zagorske županije Vlasta Hubicki i predsjednica Županijske skupštine Sonja Borovčak. Inače, tijekom protekle godine u zagorskom rodilištu rođeno je 867 beba, no izgradnjom nove bolnice ta bi se brojka trebala povećati jer oko 300 rodilja s područja Županije još uвijek rađa u zagrebačkim ili varaždinskom rodilištu.

LEPOGLAVA

Na području Lepoglave uz rijeku Bednju kod Šoštarića je viđeno par dabrova. Inače uz rijeku Dravu pokraj Legrada 1997. godine naseljeno je 29 dabrova u sklopu projekta Šumarskog fakulteta iz Zagreba i Wildbiologische Gesellschaft iz Munchena. U međuvremenu su se dabrovi razmnožili i migriraju prema novim teritorijima. Udruga "Lijepa naša" moli sve stanovnike tog područja da pripaze na ovu zaštićenu i ugroženu vrstu. Za dabrove su posebno pogubne mreže koje postavljaju krivolovci u koje se zapletu i utope. Iz "Lijepa naša" poručuju da ako sačuvamo dabrove, u razdoblju od travnja do lipnja možemo očekivati mlade dabrove, a na proljeće je u planu fotosafari kako bi se fotografirali lepoglavski dabrovi.

Uz novogodišnju čestitku Stjepana Mesića, Turističkoj zajednici grada Lepoglave iz Ureda predsjednika Republike stigla je i dobra vijest, jer je prihvatio pokroviteljstvo nad 11. međunarodnim festivalom čipke što će se u rujnu održati u Lepoglavi. Tema ovogodišnjeg festivala će biti "Učimo čipku". Predsjednik je već godinama pokrovitelj tog festivala, a time daje i moralnu potporu naporima domaćina za očuvanjem tradicijskoga umijeća i za tržišnom valorizacijom čipke koja se pokušava promicati kao hrvatski izvozni proizvod.

Kraj godine obilovao svečanostima

Raški su vijećnici na posljednjoj lanjskoj sjednici 27. prosinca prihvatali temeljeni finansijski dokument – proračun za 2007. godinu. Ukupno 12,3 milijuna kuna raspoređit će se različitim korisnicima, a najveći dio utrošit će se za održavanje infrastrukture te pokriće troškova poslovanja. Programima u sportu namijenjeno je 750 tisuća kuna, od čega 190 tisuća kuna NK "Cementu" iz Koromačna, dok će kulturnaci dobiti 152 tisuće. Oko 80 tisuća kuna utrošit će se za obilježavanje 70. rođendana Raše, koje će ove godine organizirati poseban odbor.

Općina Raša koncem studenog dobila i novo postrojenje za proizvodnju industrijskih žbuka i građevinskih ljepila, otvoreno u sklopu Istarske tvornice vapna na Mostu Raši. Projekt vrijedan 4,5 milijuna eura realiziran je u proteklih devet mjeseci. Pogon će zapošljavati dvadeset osoba te kao sirovinu koristiti kameni vapnenac i vapno iz kamenoloma ITV-a.

Porečki i pulski biskup Ivan Milovan posjetio je koncem studenog Dom za starije u Raši. Razmjenivši darove s ravnateljicom Esmom Radičanin, biskup je izjavio da svakih pet godina dolazi u posjet istarskim općinama, pohvalivši napredak u uvjetima stanovanja u Domu, kao i djelatnike, zbog predanosti tom zahtjevnom poslu.

Početkom prosinca, svečanom svetom misom u crkvi Svetе Barbare proslavljen je i blagdan te svetice, zaštitnice rudara. Predvoditelj misnog slavlja, uz koncelebraciju pet svećenika, bio je vlč. Ilija Pavlović, župnik s Velog Vrha. Misno su slavlje pjesmom upotpunili mladi iz Velog Vrha te raški vokalno instrumentalni sastav "Kerubini". Oni su iste večeri u RKUD-u "Rudar" održali gotovo dvosatni koncert, uz sudjelovanje kantautora Bruna Krajcara.

Svečana sjednica povodom Dana općine Raša održana je 4. studenog u raškoj vijećnici. Raški se načelnik Josip Knapić obratio uzvanicima, istaknuvši da je Raša, usprkos brojnim problemima, na dobrom putu da podrži razvoj turizma i kvalitetnu poduzetničku klimu. Izrazio je razočarenje što je projekt apartmanskog naselja Kršćin blokirana prostornim planovima višeg reda. Holcim je opisao kao vrlo važan poslovni subjekt za Rašu, davši da treba i dalje raditi na "kvaliteti odnosa" s lokalnom zajednicom. Obnova vodovoda Breg – Koromačno dobila je potporu Holcima a očekuje se i ona Istarske županije. Tom prilikom, Serđo Baskijera, predsjednik Udruge umirovljenika, predao je načelniku zahvalnicu za poboljšanje kvalitete života raških umirovljenika, a isto je priznanje uručeno i predstavniku Holcima Žarku Horvatu.

Zubatac, car od riba!

Ako se za oradu kaže da je kraljica riba, onda se za zubaca s pravom kaže da je car. Zubatac je gra-bežljivac koji svojem plijenu zadaje brz i efikasan završni udarac sa svojim snažnim čeljustima po kojima je i dobio ime ne samo u našem jeziku nego u gotovo svim svjetskim jezicima. Obitava na dubinama do 100 metara, ali se najčešće nalazi od 5-60 metara, ovisno o godišnjem dobu. Ljetne temperature ga privlače bliže obali, dok se u

zimskim mjesecima povlači u dubinu. Njegov plijen su sve vrste riba, glavonožaca, rakova, člankonožaca i ostalih mekušaca. Uglavnom "stradava" kao lovina ribara koji se koriste teškim panulama, kada se zubatac pomamljivo bacu na mamac od žive lignje. Car je ovu titulu stekao još davnih vremena kada je njegovo prisustvo u domaćim kuhinjama značilo pravu feštu.

Kuhani zubatac

Sastoјci:

Zubatac, luk, maslinovo ulje, malo soli, nekoliko zrna papra, nekoliko listova lovora, malo sitnog papra, limun, ocat, masline i kapari, malo peršina

Opis:

Zubatac se najprije kratko umoči u toplu vodu da se ljske lakše odstrane, zatim se izvadi drob i škrge i dobro opere. Tada se stavi kuhati u posoljenu kipuću vodu s komadima luka, malo ulja, nekoliko zrna papra i par listova lovora. Riba se kuha vrlo polagano, a gotova je kad se opazi da se meso počelo malo odizati od kostiju. Zubatac se pomno ocijedi i postavi na duguljasti tanjur te, dok je još vruć, polije obilato maslinovim uljem i malo zapapri. Na stolu bi uvijek trebalo biti ulja i papra, može i maslina i kapara, pa neka svatko začini po ukusu. Kuhana riba je na ovaj način dobra i ukusna, pa joj ne treba drugih dodataka, osim navedenih, jer polijevanje drugih umaka po ribi kvari tečnost ribe. Uz ribu možete poslužiti kuhanu blitvu, a ukrasite je grančicama peršina i kriškama limuna.

U slast!

